LE DIRECTEUR GÉRANT

DÉPOT LÉGAL

Võ phi Hùng, cựu HS Petrus Ký, 67-74, tặng cho Quán Ven Đường

NĂM THỨ TÁM — SỐ 738 — NĂM XII — 甲戌年九月二十日 — NGÀY THỨ BẢY 27 OCTOBRE 1934

GIÁ BÁN

	ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm	[illegible]	[illegible]
Sáu tháng	2.50	4.50
Ba tháng	1.50	2.50

Mua báo phải trả tiền trước.
Thơ và mandat gởi cho M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai đăng quảng-cáo, việc riêng, xin thương nghị trước.

TIẾNG-DÂN

聲 La Voix du Peuple 民

Mỗi tuần xuất-bản hai kỳ: thứ tư và thứ bảy

Chủ-nhiệm kiêm Chủ-bút HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản-lý TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

BÁO-QUÁN
[illegible], Huế
Giây-thép nói: số [illegible]
Giây-thép: TIENGDAN [illegible]

Đi sau đuôi thời thế, khi nào cũng hụt.

CẦN PHẢI CÓ CON MẮT XEM ĐỜI

Đã đến ngày phải nói thiệt làm thiệt chăng?

Trái đất cứ xoay! thời gian cứ đi tới! trên con đường sống của loài người cũng mỗi ngày mỗi đổi khác! Vì thế mà người đời sống trong cái hoàn cảnh biến thiên không ngừng ấy, thường bị cái nạn «đi hụt lại sau».

Thời thế có cái sức nâng người lên cao rất chóng, song cũng cái sức đó nó đè người sụt xuống cũng đáng ghê; mà đã đi hụt lại sau tức là khi nào cũng bị nó đè mà không ngó tới được.

Nói ngay vào xã hội ta trên vài ba mươi năm nay thì vô số là người đi hụt. Đi hụt thế nào?

Trước ba mươi năm, có một vài nhà chí sĩ đi Đông đi Tây.

. . . .

làm quốc sự để lừa tiền, làm quốc sự để kiếm quan, có kẻ nhờ đó mà làm nên giàu sang..., lần lần hạng chí sĩ rơm xuất hiện nhiều, mà không ai tin nữa.

Thế là cái thời mượn tên làm quốc sự để mua danh chác lợi đã qua hẳn rồi, ai đi theo sau là bị hụt!

Trước kia ra làm hội đồng, làm dân biểu, không nói công việc hay dở, tư cách giỏi dở thế nào, hễ đã được ngồi trên cái ghế Hội đồng thì xin dân điền này, xin mối hàng nọ, chánh phủ sẵn lòng ban cấp; có kẻ chuyên làm một chánh trị «oui, merci» mà làm giàu. Nay thì hạng làm chánh trị ấy đã nhiều, chánh phủ cũng sinh chán, không ban cấp dễ dàng như trước nữa. Cái thời mượn chánh trị làm giàu, đã qua hẳn rồi, ai muốn làm giàu mà đi theo đường ấy là hụt!

Ngoài ra, làm báo mà chưng cái tên «chủ bút chủ nhiệm», làm sách mà chưng cái hiệu «soạn giả văn hào», cùng lập hội này hội nọ (như đá banh, từ thiện, hướng đạo v. v.), dầu hiện ngày nay còn thạnh hành mà cái thời «sang» hay là «lịch» kia nó đã quá khứ. Nói cho rõ, trừ số rất ít, những danh từ tốt đẹp cùng lời nói phô trương lòe người mà làm việc ích kỷ, ngày trước đắt bao nhiêu; thì ngày sau càng ế bấy nhiêu, những tấn kịch «dối mình dối người» không còn tồn tại trong hoàn cảnh hiện thời và tương lai nữa. Ai còn mơ tưởng, chỉ bắt lươn đằng đuôi!

Vậy thì nên thế nào?

Xin thưa: Chỉ còn một con đường dầu khó khăn và quê phác, không «ma đăng» mấy, song có thể khiến cho công chúng tin mà lần lần bước tới là «nói thiệt làm thiệt».

T. D.

CHUYỆN ĐỜI

Chà! lại hơn Thánh nữa kia!

(Nghị-viên «Trung-dung»)

Năm trên lúc quan Tổng-trưởng Thuộc-địa Paul Reynaud sang ta, các đoàn thể Nam kỳ bày tiệc đãi, ngài có cái khen người Nam ta là «hơn tây». Nay trong Hội đồng dân biểu ta lại nảy ra một chuyện «hơn Thánh» nữa!

Hơn Thánh thế nào?

Sau vài ngày Hội đồng dân viện Trung-kỳ khai mạc (16-10), thì dân viện Bắc-kỳ cũng khai mạc (20-10). Kỳ Hội đồng này cũng có chuyện tranh nghị trưởng rất náo nhiệt. Vì thế nên bạn đồng nghiệp Ngọ-báo mấy số gần đó, có đăng mấy câu trả lời của các quan Nghị về câu hỏi: «Ai xứng đáng làm viện trưởng»

Trong những câu trả lời về câu hỏi quan trọng ấy, ông thì nói: «Phải có công tâm», ông thì nói: «Phải hiểu tình thế trong nước» kẻ nói này người nói khác. Lời kiến giải như thế, chúng ta nghe ra ngờ thông thường quá, không bàn làm gì. Duy có câu trả lời của ông Nguyễn-công-Tiễu, thì chúng ta phải phục là «hay», Thánh hơn đức Khổng-tử nữa.

Ông Tiễu nói: Dân viện có cái tục theo người mà không theo đảng nên có hại... chúng tôi muốn phá bỏ hủ tục ấy, lập ra một chánh đảng gọi là «đảng Trung-lập», lấy đạo Trung-dung làm chủ nghĩa. Nếu có đảng ấy sau sẽ có đảng tả, hữu, như thế viện sẽ nảy ra cái ý lập đảng, không hơn bo bo giữ mãi cái lệ phải ông nọ, phải ông kia...

Đấy, hơn Thánh là tại chỗ «đảng Trung dung» đấy.

Trung-dung là cái đạo cao xa thế nào. Chính cụ Khổng cũng than là người đời ít có đã lâu kia «民鮮能久矣». Cụ lại nói hẳn rằng: Tước lộc có thể từ được, nước nhà có thể bình trị được, mũi nhọn có thể xông pha được, duy có đạo Trung dung là không thể được (中庸不可能也).

Theo như lời cụ Khổng trên thì Trung-dung khó là dường nào! Ấy thế mà quan Nghị Tiễu ngài định lập một đảng «Trung-dung», chủ trì cái chủ nghĩa «Trung-dung» để làm ích cho dân cho nước, không phải hơn Thánh là gì nữa.

Đức một điều là cái «đảng» mà ông nêu làm «Trung-dung» đó, rồi nó đẻ ra «đảng tả», «đảng hữu», mà ông lại bảo cái hủ tục «phải ông nọ, phải ông kia», chỗ cốt yếu là theo chủ nghĩa «đảng» hơn là theo người. Chữ «đảng» với chữ «phải» đó, giới hạn không biết lấy gì làm mực, mà rồi cả 3 gạo cũng chung vào một «cơm». Sang cái thuyết ông thì tất phải cái «đảng Trung-dung» kia không có người nào hết, hay chỉ là một người đang đi xuống đó, mới đạt mục đích được. Không thế đảng đã có 2 người thì tức là có phải rồi, vì người ngoài đảng cũng gọi là người trong phái Trung-dung kia mà.

Tuy vậy, hiện tình dân viện và cả xã hội Việt nam có cái vẻ xung đột: tân với cựu, già với trẻ, đông với tây v. v. không điều hòa được, mà quan Nghị xướng ra cái chủ nghĩa «Trung dung» ta cũng phải cho là mới.

Chuông Mai

SAU VỤ ÁM SÁT Ở MARSEILLE

Cuộc điều tra

Paris, 15-10. — Sở cảnh sát Pháp, Thụy-sĩ và Nam-tư-lạp phụ vào cọng tác tìm bọn đồng lõa vụ ám sát. Người ta đã biết được mấy người dân đảng: Eugène Kvaternik người học sinh, Egon Krewer.

Có tìm được trong một cánh rừng ở Rambouillet tờ thi của một người tự sát, ai cũng tưởng Malny, là tên đã thoát cảnh sát ở Fontainebleau. Nhưng các tin báo không giống nhau.

Melun, 15-10. — Sylvestre Malny đã 4 ngày nay trốn trong núi Fontainebleau, vừa rồi bị bắt tại Melun. Người ta quyết nó là đồng lõa của tên ám sát vua Alexandre nhưng sở cảnh sát ở Fontainebleau còn nghi, nếu đã xét giấy má.

Melun, 16-10. — M. Simonovitch, chánh tòa liêm phỏng Nam-tư-lạp phụ đã hỏi xong Malny. Tên này đã nhận có dự vào cuộc ám sát vua Alexandre. Malny cũng có tên là Siliny nghĩa là «người mạnh» lãnh phần hành động hoặc ở Paris hoặc ở Marseille. Đảng này có 7 người: Kalemen (thủ phạm) 2 người bị giam ở Anecy và Malny, và hiện đang truy 1 người đàn bà và 2 người đàn ông, trong 3 người sau này có một người làm đầu đoàn vụ ám sát.

Sofia, 16-10. — Sở cảnh sát Bulgarie đã nhận được dấu ấy chỉ người ám sát vua Alexandre là tên Kalemen (biệt hiệu), của sở cảnh sát Pháp gởi qua. Đem so với dấu của người Macédoine là Vlada Gueorguieff thì biết được chắc chắn rằng tên sau này là tên thiệt của thủ phạm.

Paris, 16-10. — Sau khi khám phá ở khách sạn mà mấy người đồng lõa vụ ám sát và mỹ nữ Marie Vonrof trước khi xảy ra vụ ám sát, người ta có tìm được trong phòng của Malny 2 quả bom, 1 cây súng lục tự động và một cái bị đựng đạn. 2 quả bom này giống như mấy quả thấy nơi tay của Kalemen (thủ phạm). Vì đó mà có chứng cớ rằng Malny có dự vào cuộc ám sát này.

Sở cảnh sát đã nhận được những chứng chắc về cái biệt hiệu Kalemen mà đã đem so dọ những ấp chỉ rất giống với Vladimir Georguieff tức là «Vlado le Chauffeur». Sinh ở Servie năm 1897, mới 14 tuổi theo mẹ qua Bulgarie. Tới đây bèn đầu làm tài xế, rồi làm nghề vận tải hàng hóa, chẳng bao lâu nhập vào đảng cách mạng. Vào năm 1924 có ám sát ông thứ dân nghị viên Timchadji Dimoff và cách mạnh gia Malovicki. Bị kết án tử hình, nhưng được đại xá. Từ đấy nhập đảng khủng bố (parti terroriste) create do Pavelich là cựu thủ đảng «Prankste» chủ trương.

Một cách tiêu thụ rượu công-ty rất điệu

NGHỆ-AN. — Lâu nay ở Nghệ-an, các làng … bán rượu cho các công ty. Tại phủ Hưng nguyên cũng có nhận một đại bài bán rượu.

Hôm chủ nhật 14-10 vừa rồi, nhân ngày bầu cử hội viên hàng tỉnh, quan phủ thi một kế rất điệu, nên trong giây lát, một trăm lít rượu hết không còn một giọt nào.

Sáng ngày bầu cử, quan phủ đã sắm một chum rượu chứa một trăm lít và để mấy cái chén to một bàn. Khi dân đến đông đủ, quan truyền rằng: «Chum rượu này để đãi hàng phủ, hễ ai thắng trà thì phải trả tiền», Lịnh vừa truyền, các ấy viên kẻ thì dành chén, kẻ đem chai múc đem về. Nghe đâu lại có người đàn bà tham của chua nên cũng cải trang làm đàn ông đem chai vào múc nữa.

Hai người ứng cử là Lê-duy-Điều, cai tổng Phủ long và Nguyễn-văn-Nha cai tổng Đô-yên, hai người đều là đương thứ chánh tổng. Kết cục ông Nha, nguyên hội viên hàng tỉnh, được 224 thăm, tái cử, còn ông Điều chỉ được 160 thăm thôi.

Thế là ông Nguyễn-văn-Nha được làm hội viên, công ty rượu tiêu thụ được một số rượu khá lớn, còn người đi bầu thì được say một bữa tây lấy cái khôn.

Dân

Ý KIẾN ĐỘC GIẢ

Về việc dẫn thủy nhập điền ở Quảng-Nam

Việc dẫn thủy nhập điền ở tỉnh Quảng-nam là một việc hiện thời rất quan hệ.

Ký giả xin lấy chút ý kiến hẹp hòi tỏ bày những điều thiết thực về tình hình nông dân, để chánh phủ châm chước thế nào.

Muốn rõ lợi hại sự dẫn thủy nhập điền, trước hết phải xét tình trạng nghề nông và địa thế trong xứ.

Tỉnh Quảng-nam, phần đông nhân dân sống về nghề nông, nhưng ruộng đất có nhiều chỗ cao, xưa nay chưa có thể đem nước vào mà cấy lúa, hoặc cấy mà chỉ chờ nước trời, mùa được mùa mất, không lấy đâu làm chắc.

Nay nhà nước đắp đập, đào mương để tăng cao mực nước sông liền động dẫn nước vào các miền không sông suối: theo mực nước «nhân tạo» ngày nay, một phần ruộng gò khô sẽ thành ra ruộng thấp, có thể cày cấy dễ dàng, điều ấy dân vẫn hoan nghinh.

Nhà nước lại muốn giúp cho các nhà tư bản làm máy bơm nước đập ấy vào ruộng,

— việc này thì nông dân lấy làm bất tiện mà có ý sợ hãi.

Về việc sau này, phần nhiều các lý trưởng đã ký ưng thuận mà không hỏi ý kiến nông dân, bây giờ rõ ra hết sức ăn năn. Vì việc ấy chỉ làm giàu riêng cho một vài nhà tư bản mà thiệt thòi đến nhân dân nhiều.

Việc làm máy bơm có điều bất tiện như sau này:

1°) *Dân quê sẽ thất nghiệp:*

Dân quê sống về nghề nông, không phải lấy hột lúa đem mướn kẻ khác làm cho mình, mà chính mình tự làm cu ly cho mình hoặc làm cho nhà giàu mà sống. Người nghèo có ruộng một đôi sào thì ra công đạp xe tát nước, sản lấy hoa lợi đó mà bồi công mồ hôi nước mắt của mình và nuôi vợ con cùng chịu xâu thuế.

Người không có ruộng lại làm cu li đạp xe tát nước cho kẻ nhiều ruộng. Xe nước ở thôn quê không khác gì là cái xưởng tiêu dụng nhơn công. Bây giờ nếu giao công việc đó cho máy bơm, tất nhiên một phần dân nghèo phải bó tay chịu đói. Vì cái máy kia cướp cả công việc, không có việc làm, mà chính vài sào ruộng đó cũng phải chia cho phần nước.

2°) *Sự trắc trở trong máy móc:*

Xem như các máy bơm đã có từ bấy lâu, thì lắm khi bị hư hỏng; nhiều khi tòa trở mà máy hư, cần phải xe trâu, xe người, xe này vẫn chậm chạp không tiện lợi bằng máy bơm, song hễ nước sông nhiều thì người nông khi cần đến nước, ra công đạp dẫn vào. Tuy có ít ỏi, mà thường không khi nào sợ hư như máy bơm kia.

. . . .

3°) *Nỗi lụy về cách nộp tiền nước:*

Số tiền nước bơm, nông dân sẽ phải nộp như thuế, và sẽ thành cục lụy. Đương lúc giá lúa mỗi ngày mỗi sụt, không bán được lúa, rồi lấy tiền đâu mà nộp?

. . . .

Nếu có ai bảo không phải đạp xe tát nước mà có nước vào ruộng, thì phải trả tiền cho máy bơm, là lẽ tự nhiên, tôi vẫn nhận. Song phải biết trừ nhà giàu ra, nhà nông có nhiều kẻ không phải thuê mà chỉ tự mình làm cho mình, hoặc đổi công nhau mà có nước, không cần đến bơm máy.

4°) *Tiền nước quá nặng:*

Hiện nay các ông xã ký mỗi mẫu từ 2$ đến 8$. Họ so với số tiền trừ tự làm lấy (10$ đến 12$) vẫn rẻ thiệt, nhưng cái số tự làm kia, không cứ một thứ nước, mà kể cả công việc khác nữa. Nay có máy nước … dầu mà cũng phải trâu, phải tát to hoặc tự phải chầu chực mà trả nước như xưa. Huống cái số 10$ hay 12$ đó có phải nộp bạc một lần đâu? khi đưa năm ba hào, khi để đong một vài sảng lúa, sang bắp, khi đôi mắm, đôi khi để lại đến mùa sau, chờ có dân phải trả một lần,

. . . .

Nói tóm lại, mấy xã ký đó hoặc vì lý trưởng hám danh hảo và thẻ bài, hoặc vì các điền hộ không tinh kỹ mà ham rẻ trước mắt, hay là vì bó buộc phỉnh phờ mà nhắm mắt ký mà đấy thôi. Việc máy bơm này, đối với những ở đa chỗ không chịu ký, có kẻ đã dẫn chuyện dẫn thủy ở Thanh hóa, Phú yên làm chứng mà mắng họ là ngu. Nhưng không hiểu địa thế ở Quảng nam không giống với 2 tỉnh kia. Và số dẫn thủy ở Thanh hóa và Phú yên, nay cũng có nhiều người ta thán.

Mấy điều thiết yếu, mong chánh phủ xét kỹ và trù tính phương pháp mà sửa đổi việc này lại.

DI-SĨ

Có lẽ Anh và Pháp sẽ nhường thuộc-địa cho Mỹ để khấu nợ

Thông tin của báo *Impartial* ở Paris có tin rằng báo «*Sunday Chronicle*» có đăng một bài của ông Nguyên-lão nghị-viên Mỹ Arthur Robinson, đại ý nói rằng Pháp và Anh có ý muốn nhường cho Mỹ một đồ thuộc địa để khấu nợ chiến tranh.

Ông Robinson lại quả quyết rằng Pháp sẽ nhường các đảo Guadeloupe, Martinique và Saint-Pierre et Miquelon, còn Anh thì nhường đảo Bermudes, Caraïbes, Bahama, xứ Caïman, Trinité v. v.

TƯ ÍCH LÀM BIỆT LÀNG!

(*Phải chăng là lời ở tờ thông tư không giá trị gì?*)

QUẢNG-NAM. — Chúng tôi là lý hương các xã thôn thuộc tổng Đông việt, huyện Tiên phước, xin đem điều khốn khổ bày tỏ ra sau, mong quan trên soi xét:

Vâng theo tờ thông tư số 21 bộ Tài chánh và Xã hội cứu tế, ngày 18 tháng 4 năm Bảo-đại thứ 9, và phụng chiếu chỉ chuẩn ngày 2 tháng 2 năm Duy-tân thứ 2 (décembre 1908), giao 6 ngày tư ích cho dân làm việc làng.

Thế mà các làng tổng chúng tôi (và nghe các tổng khác cũng vậy) thừa lệnh quan sức phải bắt dân tư ích đem làm con đường số 12, từ huyện lỵ qua làng Trùng-lâm, và từ Trùng lâm đến làng Ngọc giáp đường ấy thuộc tổng Phước giang, và phần số Lục lộ tu bổ, mà nay cứ mỗi tên dân phải đi làm bốn ngày ruỗi (trừ thâu thực nếu ngày 0$10 để cấp học phí), kể từ khi đi và trở về mỗi tên dân mất 6, 7 ngày, khổ lụy kể không xiết được.

Còn làng nào có xin lấy dân tư ích ấy làm học trường, tu bổ đình miếu và sửa đắp đường sá cầu cống trong làng, thì quan địa phương không cho.

Các xã chúng tôi đã có đơn kêu mà chưa mong quan trên xét cho, nên lấy làm mong lắm!

20 người lý trưởng và hương mục cùng ký tên ấy triện

Viện Dân-biểu Trung kỳ đã bế mạc

Theo chương trình đã định đáng lẽ viện Dân-biểu Trung-kỳ đã bế mạc bữa 23 Octobre, nhưng vì đến ngày 23 có xảy ra chuyện không ngờ nên phải đình buổi bế mạc một bữa.

. . . .

..... Nội ngày 23 quan Thượng và quan cố-vấn bộ Lại qua thương thuyết với ông Hà-Đăng và cả viện, (mấy buổi thương thuyết này không cho báo giới dự thính) kết quả ông Hà Đăng đồng một ý với viện

. . . .

Vì vậy nên qua ngày 24 Octobre đến 9 giờ ruỗi mới làm lễ bế mạc.

Trong đêm vừa qua ở Huế trời lại gió lớn, mưa to... Có lẽ vì vậy nên quang cảnh buổi bế mạc không được vui. Thay mặt Nam triều có quan Thượng bộ Lại và quan Thượng khác, bên Bảo-hộ có quan Giám-đốc chánh-trị Dupuy và quan cố-vấn bộ Lại Dubosty. Ông Hà-Đăng bị ngồi chen vào giữa các cụ Thượng, ở ghế chính-phủ; ở bên mấy chiếc áo gấm ngũ sắc và mấy tấm kim bài của các cụ Thượng, cái áo xanh và tấm bội tinh của ông Nghị-trưởng như tưởng dịu bớt cái vẻ hoạt động...

Các quan lại tây đi dự thính đếm kỹ được mười người, và hơn mười người quan ta. Người ngoài đến dự thính có 4 người!

Quan Thượng bộ Lại Thái-văn-Toản đọc bài diễn-văn tuyên-bố bế mạc Hội-đồng; ông Phạm-nhu-Phiên tạm-phái bộ Lại đọc bản dịch ra Pháp-văn. Vì không có diễn-văn của ông Viện-trưởng nên đọc xong bài dịch Pháp-văn thì xong buổi bế mạc, các quan đứng dậy ra về. P. V.

Vua Ý định sang Pháp nhưng vì vụ ám sát mà phải đình

Rome 14-10. — Trong mấy tuần lễ gần đây có tin vua Victor Emmanuel nước Ý sẽ sang Pháp, nhưng vì sao đó nên đình lại tháng Otobre. Nay ở Triều đình Ý có tin

. . . .

cuộc hành du này phải đình chỉ (Impartial).

TRẬN BÃO Ở MON-CAY

(*211 chiếc thuyền mất tích, 1.060 người chết đuối*)

BẮC-KỲ. — Theo báo *Đông-Pháp* số ra ngày 20-10, trận bão vừa rồi ở tỉnh Mon-cay thiệt hại khá lớn.

Tại huyện Phòng-thành (Đông-hưng), 211 chiếc thuyền bị đắm, 1.035 người chết đuối, trong số đó thì chừng vài chục người bị gió cuốn ra bể, hoặc bị những cây to đè phải. Ở Trúc sơn thì một chiếc thuyền vồi bị chìm, 8 người mất tích.

Ấy là không kể những xác người chết trôi đến cửa bể gần cù lao Vĩnh, dắt vào khe núi bị cá rỉa. Vì chỗ ấy xa làng, ít người đi tới, trừ ra những thuyền đánh cá hay thuyền buôn qua lại đấy mới thấy được.

Vậy kể ra số người chết về trận bão vừa rồi ở ngoài chấn biên thùy này tổng cộng là 1.060 người.

AI MUỐN IN VÀ MUA

LỊCH 1935 (乙亥)

Năm nay bản quán có bán lịch. Ngài nào cần mua nhiều ít gì, xin cho biết. Mua 30 trở lên mà muốn in tên, hiệu vào lịch, thì viết cho rõ ràng và gởi về sớm cho.

Tấm bảng cao 37c/m. rộng 27c/m. in hai mùi và có hình vẽ rất đẹp.

Tờ lịch lớn bề cao 13c/m. rộng 8c/m. tờ lịch nhỏ cao 11c/m. rộng 7c/m.

Giá bán sỉ thứ lớn 3$50 một chục, thứ nhỏ 3$00.

NHÀ IN TIẾNG-DÂN — HUẾ

Bài diễn văn của Viện Dân biểu Trung-kỳ

do ông Nghị viên cao tuổi đọc tại buổi Khai mạc ngày 16 Octobre 1934

Kính trình quan Khâm-Mạng.

Kính trình quan Đại-diện Chính-phủ Bảo-hộ.

Thưa các Ngài,

Lần này là lần thứ hai, tôi được hân hạnh là người cao tuổi, thay mặt Viện Nhân-Dân Đại-biểu kính chào quan Khâm-Mạng, quan Đại-diện Chính-phủ Bảo-hộ và các quan Tây Nam có mặt ở lễ Khai-mạc này.

Chúng tôi chỉ xin tỏ để Chính-phủ rõ rằng chúng tôi bao giờ cũng đem tấm lòng ngay thẳng mà hợp tác một cách thành thực với Chính phủ vì dân mưu cầu hạnh phúc.

Thưa các Ngài,

Bổn phận của ta đối với dân rất là nặng nề mà nhiệm vụ thì còn co hẹp, công việc tuy khó khăn, nhưng chúng ta nên vì dân mà trịnh trọng làm việc trong kỳ Hội này, đem việc lợi hại của dân mà thành thực trình lên Chính phủ để cho khỏi phụ lòng mong ước của dân.

Chúng ta vẫn nhớ lời chân chính của Hoàng-Thượng trong bài diễn văn của Ngài năm ngoái: « được lòng dân tức là vừa lòng Trẫm », chúng ta nên thực hành lời nói quí hóa ấy.

Tôi xin thay mặt các bạn đồng viện nhờ quan Khâm Mạng và quan Giám đốc việc chánh trị Hành-chánh Trung kỳ đạo đạt tấm lòng kính cẩn và trung thành của toàn viện chúng tôi lên Đức Hoàng-Thượng và quí Khâm-Sứ Đại-thần.

Viện Dân-biểu Bắc-kỳ đã họp

Sáng 20 Octobre Viện Dân-biểu Bắc-kỳ đã họp Hội-đồng thường niên tại hội Khai-trí tiến-đức.

Lễ khai mạc, quan Thống-sứ Tholance chủ tọa, có đọc một bài diễn-văn kể tình hình chính-trị và kinh-tế; ông Bùi-trọng-Nga cao tuổi hơn cả đọc bài đáp từ theo thường lệ. Xong, quan Thống-sứ và các quan Tây Nam ra về. Viện họp lại bầu ban trị-sự và các chức như sau:

Nghị trưởng: M. Phạm-huy-Lục được tái cử, Phó nghị trưởng: M. Vũ-văn-An, Chánh thư ký: M. Lê-Thăng, Phó thư ký: M. Vũ-đức-Hinh. Cố vấn: M. M. Ng. văn Bút, Ng. văn Tư, Vũ đình Hiên.

Ủy ban thường trực: M. M. Đỗ thúc Phách, Phan tử Lạo.

Ủy viên Đại hội nghị: M. M. Ng. văn Vinh, Vũ văn An, Trần Kỳ.

Tin làng báo

Bản báo đã tiếp được: 1·) số đầu tờ tuần báo « *Nhân loại* » do ông Đặng trọng Duyệt sáng lập và ông Tô chấn Nho làm quản lý. Báo ra ra ngày thứ bảy; tòa soạn và ty quản lý ở số 14, rue Pottier, Hanoi, giá bán mỗi năm 2$50, 6 tháng 1$30, mỗi số 0$05.

2·) Số đầu tờ « *Trung lâm* ». Báo này ra hằng tuần, do ông Vũ văn Hoàn và Nguyễn mạnh Chất chủ trương. Tòa soạn và ty quản lý ở số 97, rue Coton, Hanoi; giá báo mỗi năm 1$50, 6 tháng 0$80, mỗi mỗi số 0$03.

Bản báo có lời chào mừng các bạn đồngnghiệp và giới thiệu cùng độc giả.

T. D.

CHỦ MỚI

NHÀ HÀNG LA-GA

HUẾ

(*Hôtel de la Gare*)

Mới chỉnh đốn lại

Phòng ngủ thực rộng, đẹp và sạch sẽ, giá rất hạ.

Đồ các món ăn tây, nem tuyệt ngon và tuyệt khéo!

Cơm tây mỗi bữa 1$20 (không rượu).

Cả ăn (cơm ta) và ngủ, mỗi ngày Hạng nhứt 1 người 3$00, 2 ng. thì 5$00

» nhì » » 1.50 » » » 2.00

» ba » » 1.00.

Nhiều người và ăn ở lâu, xin thương lượng riêng.

Madame Hồng-Nhi

Viện Dân biểu Trung kỳ

Ngày 18 Octobre

(*Tiếp theo*)

Đến phiên ông Thụy đọc tờ trình về vấn đề thuế phụ nạp môn bài để sung vào ngân sách các phòng Thương mãi và Canh nông Trung kỳ. Ông tỏ tình hình khốn đốn của thương gia Trung kỳ và sự chi tiêu quá nhiều của phòng Thương mãi Canh nông, ông xin giảm bớt số phụ ngân này một phần ba, nghĩa là xin chính phủ thu 2% gia ngân của thuế môn bài, chớ đừng thu 3% như đã dự trù.

Ông Vinh nói vì ông ở Nghệ an nên biết rõ tình hình thương mãi ở Nghệ rất khốn đốn, nhưng phòng Thương mãi Vinh không hề thấy giảm bớt sự tiêu. Trái lại, mấy ông hội viên cả Tây lẫn ta (ông nói « số hội viên Tây vẫn nhiều hơn ta thì đã đành rồi, vì Tây là to, ta thì nhỏ ») mỗi tháng nhóm mấy lần, ngân sách phải chi tiền phụ cấp rất nặng; lại nào lương thầy ký, tiền lộ phí... Vậy ông xin đương buổi này, phải bớt lương hội viên Tây, bớt thầy ký...

Ông Lê viết Lợi cũng nói phòng Thương mãi và Canh nông làm lợi ích cho người khác, phụ cấp cho đồn điền cà-phê v. v... mà người Nam ta không được hưởng đều ích lợi.

Ông Phan văn Giáo, có chưn ở phòng Thương mãi, cãi rằng phòng Thương mãi vẫn phụ cấp cho cả Tây cả ta; về chuyện xin giảm lương cho hội viên thì ông vẫn đồng ý, nhưng nếu nói rằng phòng Thương mãi là không ích, hoặc hội nhau chỉ làm tốn tiền, thì ông không chịu, ông lại kể cả công việc của phòng thương mãi như xét giấy má v. v...

Ông Lộc nói:

— Mấy ông Giáo, Vinh, Lợi cãi nhau về chỗ ích lợi đối với đồn điền cà-phê của người Tây và của các phú hộ Annam, vậy tôi xin hỏi sao đương lúc bao nhiêu người Nam thất nghiệp lại không phụ cấp mà đem phụ cấp cho các chủ đồn điền?

Ông Tây, nơi vui tính lại cũng một người ưa tranh biện, nhắc lại câu nói của ông Vinh « người Tây to mà người ta nhỏ », mà nói:

— Nếu bạn đồng viện dùng câu ấy về cái ý chua cay của nó thì tôi đồng ý; nhưng nếu bạn dùng về ý thật thì sai lầm: vì người Tây chủ đồn điền tuy có to hơn người mình, nhưng lấy số người mà nói thì số người mình to hơn nhiều, tức quyền lợi của người mình phải to hơn.

Ông Thụy đọc tờ trình về vấn đề định giá điều dưỡng của những người bần khổ nguyên quán ở các xứ Đông Pháp đến điều trị tại bệnh viện Trung kỳ. Giá tiền mỗi ngày là 0$40, người bệnh nguyên quán xứ nào, thì ngân sách xứ ấy phải trả. Lại trình về chuyện người bệnh nằm điều dưỡng tại nhà thương phung Qui-hòa. Toàn viện đều bỏ phiếu ưng thuận.

Ngày 19 Octobre

Cả ngày này để cho các ông dân biểu thảo các điều yêu cầu.

Ngày 20 Octobre

Hôm nay hội đồng họp, ông viện trưởng Hà Đăng vắng mặt, ông phó trưởng Đặng cao Đệ lên thay ở ghế viện trưởng. Về ghế quan lại một chổ có thêm quan thủ hiến học chánh Trung kỳ, cố vấn tại bộ Quốc dân giáo dục và quan Thị lang bộ Giáo dục Trần thanh Đạt.

Ngân sách. — Đầu tiên ông Lê thanh Cảnh đọc tờ trình ngân sách Trung kỳ năm 1935. Ông nói phải xét 3 bản ngân sách, một bản kết toán mà chỉ có một buổi chiều thì không sao có thể xem hết được, nên xin năm sau chính phủ trao trước ngày dự hội ít ra cũng 3 ngày mới hợp lẽ.

Ông kể qua tình hình xứ Trung kỳ mà nói rằng không phải thời kỳ khủng hoảng là đã qua đâu, chính khủng hoảng đương đi đến. Muốn bổ tình trạng ấy phải có

(Xem qua trang 3 cột 1)

Kiểm-lâm với dân nghèo

NGHỆ-AN. — Dân mấy tổng Hoàng trường, Vạn phần, Lý trai và Cao xá, thuộc phủ Diễn châu, lấy nghề đốn củi làm kế sinh nhai độc nhứt. Thường năm sau vụ gặt hái rảnh việc, họ kéo nhau lên núi từng đoàn từng lũ, hằng chục hằng trăm; xét ra dân trong miền ấy không mấy nhà không có người đi; có nhà lại hai ba người đi nữa kia.

Ở xa núi thì đầu hôm đi, ở gần thì nửa đêm gà gáy đi, cơm đùm cơm gói, vào núi chặt củi một buổi, rồi gánh về đến nhà thì tối, thế là đi mất ăn mất ngủ, thật là khó nhọc, mà một gánh củi bán được 0$10 là cùng! nhưng được vài bữa gạo cả nhà ăn no, thì họ cũng không từ khó nhọc, hơn ngồi nhà mà nhịn đói.

Chẳng những đi củi kiếm đủ cơm hằng ngày, họ còn dành dụm được tiền bán củi lại để lo việc sưu thuế nữa. Vì thế mà vụ thuế vừa rồi, tuy buổi khủng hoảng, lúa bán không chạy mà cũng có thể kiếm được tiền nộp cho nhà nước.

Từ đầu tháng Octobre đến nay, sở Kiểm lâm Hoàng-mai dời vào đóng ở Nông giang củ, trên núi Hòn trơ (Yên lý), cấm nghiệt không cho một ai vào núi đốn củi nữa, ngày và đêm có lính gác ở giữa đường quan Yết lý đi Phủ qui — là con đường độc nhất các người đốn củi phải đi qua — để bắt củi. Người ta bị giữ lại rất nhiều, mà ít ai khỏi phải gánh củi mình lên để trong nhà trên nhỏn núi trước khi về tay không. Đi một đêm một ngày về, bụng đói chân mỏi mà còn phải trèo một cái đường dốc chừng nửa cây số rồi mới được về, lại củi cũng cứ mất đường củi, chua xót biết chừng nào! Đã 7, 8 giờ tối, cha mẹ anh em đi rước củi đều hội lại chỗ chân núi mà người đi củi bị bắt lại đó, tìm van nhau nhao nhác; có bọn thấy mất củi, uổng công, mất cơm, tức khóc rầm lên, ai thấy cũng xót lòng.

Sự bắt củi làm cho dân phàn nàn 3 đều:

1·) bắt củi khô mục, 2·) bắt củi chạc hoặc củi lâm—thâm bằng chiếc đũa; 3·) bắt củi lá.

Hiện dân miền ấy đều tỏ mối lo, rồi đây không biết làm nghề chi cho có ăn qua ngày đoạn tháng. Kiểm lâm cấm là cấm đốn những cây lớn hoặc những cây bằng cổ tay trở lên ai đốn sẽ phạt; đến như củi khô trong rừng, không cho dân đốn thì nó mục đi chớ có ích gì!

Giữa lúc kinh tế khủng hoảng, sinh kế khó khăn, mà ở mấy tổng ấy bị cấm sự đốn củi là cái nghề cốt yếu của dân, thì nguy biết mấy!

Mong rằng các nhà đương cuộc sẽ xét thấu tình kiết cứ của mấy vạn dân mà nới tay thế nào.

B. V. L. lại cao

ÔNG NGỘ NHƯ PHẢI VÀO VINH

VINH. — Trong bài « Thái độ đối với chính trị phạm », Tiếng dân số trước đã nói cách đối đãi của viên tri huyện Quỳnh-lưu với ông Ngộ Như.

Thì nay thấy ông Ngộ như đã phải vào Vinh. Ông ta đã xin quan chánh sở Liêm phóng cho ở Vinh chứ không thể ở nhà quê được nữa. Ông còn mẹ già, cũng định ở nhà trông coi việc nhà giúp mẹ, song bị đòi hỏi làm khó chịu quá không thể ngồi yên, nên phải xin lên Vinh ở.

Sao pháp luật ở Quỳnh lưu lại quá nghiêm khắc!

D. N.

BÀN TAY CỨU NGƯỜI

Thuốc hiệu BÀN TAY của

LỢI SANH ĐƯỜNG rất hiệu nghiệm!

KIM THAN HOÀNG: thuốc bổ rất quí của đàn bà.

Còn nhiều món thuốc khác

Còn thêm nhiều Đại-lý. — Huê-hồng rất hậu.

Mandat có thể gởi cho

M. NGÔ-THIỆP

Directeur LỢI SANH-ĐƯỜNG

TOURANE

VIỆC TRONG NƯỚC

Bán đấu giá quế

THANH-HÓA. — Ngày 21 tháng 9 annam (28 10 34) hồi 9 giờ mai, tại tòa Sứ Thanh-hóa sẽ có bán đấu giá quế. Thứ quế này gọi là « quế vua », tìm được ở núi Nhọt-kiệt, thuộc làng Đạo-kiệt, châu Quảng-hóa.

Cái án Trần-Tấn

NGHỆ-AN. — T. D. số 726 ra ngày 15-9 34 có đăng tin Trần-Tấn chết ở lao phủ Diễn, dư luận phân vân. Nay được tin rằng thầy thuốc khám nghiệm nhận ra Trần-Tấn thiệt thắt cổ mà chết.

Nhưng dầu sao nữa, cái chết Trần-Tấn cũng nhân cái mạng tên Đào liên lụy mà gây nên, thì câu « một mạng thành hai » thực là đáng.

Việc này hiện vợ con Trần-Tấn vẫn còn kêu nài.

T. D.

Lại kẻ trộm

QUẢNG-NAM. — Ở Tam kỳ mấy lúc gần đây bị kẻ trộm đào ngạch, khoét phên quá nhiều. Kỳ tháng trước đây chúng đào ngạch vào lấy đồ tên Lự, tên Viết, tên Tây, lại hôm 12-10 đây thuốc chết 1 con chó của hiệu chụp hình « Thanh phong ».

Ăn trộm như thế, kẻ có chức trách nên nghiêm sức canh phòng thế nào chớ.

Chi-lâm

Cờ bạc quá lộng

Tên tám Lự ở Tam-kỳ là một tên bợm đã bị nhiều án khoản; gần đây quan Đồn mới đổi đến, chưa rõ căn nguyên cớ sao, nên nó xin được cái giấy phép chứa bạc, thành ra mấy hôm rày người tụ hội đến đó rất đông. Nó cậy thế có giấy phép quan Đồn cho nên làm nhiều điều ngang: như tối hôm 13-10-34, tên Ninh đến đánh bạc tại nhà nó, vì cãi cọ ăn thua mà nó và tên Kỷ đánh tên Ninh một trận, rồi tuốt lên bao với quan Bang, không rõ

(*Xem qua trang 3 dưới cột 3*)

KHO CHUYỆN

Số tiền phụ cấp về tiếp khách của các quan thủ hiến ở Đông dương mỗi năm như sau này: quan Toàn quyền: 22 300$, quan Phó Toàn quyền 9 000$, quan Thống đốc Nam kỳ 8.000$ quan Thống sứ Bắc kỳ, và các quan Khâm-sứ Trung kỳ, Ai lao, Cao man mỗi người 6.400$. Khi có người quyền chức Toàn quyền thì 3/4 về người quyền, còn 1/4 về người thực thụ

Azor, viên đội tây ở Hatinh, hồi 4 giờ chiều ngày 13 10 vừa rồi tự bắn vào đầu mấy phát súng để tự tử, chở vào nhà thương thì chết. Azor người xứ Guadeloupe

Hôm 15-10 tên lính Đoan, người Tàu, ở Đông hưng, tỉnh Hải Ninh (Bắc kỳ) gặp một người Khách bán gạo bỏ chạy, bắn theo, lại bắn nhằm một người đi đường chết tươi.

Tên lính này hung tợn lắm, nên nhân vụ này nhiều người dân đơn kiện.

Đêm 16 rạng ngày 17-10 một trận hỏa hoạn thiêu mất 200 nóc nhà và trên 100 súc vật ở làng Quả linh, huyện Vũ bản, tỉnh Nam định (Bắc kỳ), trong làng chỉ còn độ mười nóc nhà thôi. Số thiệt hại tới 8.000$. Hiện 150 gia đình không có chỗ ở. Quan trên đã trích quĩ cứu tế 300$ để chẩn.

Bữa 10-10, tên điếm chỉ rượu lậu cho nhà Đoan Tây ninh (Bắc kỳ) là Nguyễn văn Khá, bị một người đàn bà tên là Nguyễn thị Bảy đánh cho mấy gậy và bị 2 người nữa tiếp đánh như tử.

Sở dĩ đánh Khá dữ thế ấy, chỉ vì ghét anh ta đi làm nghề đê tiện, chứ không gì hết. Khá đã được chở vào nhà thương, còn thị Bảy một mình chịu nhận tội.

Từ Janvier đến 30 6, số người kiếm chỗ làm được ghi tên vào sở ở Saigon như sau: 51 người Âu châu, 129 người Annam, 11 người Tây Ấn độ (Français de l'Inde). Nhưng ngoài ra còn biết bao nhiêu người nữa không biết tên!

Số người Hoa kiều ở Chợ lớn hiện có 38.415 người. Trước kỳ khủng hoảng có 150.000 người.

Kỹ sư nước Anh là Gerlich, người phát minh thứ đạn có cách bắn thủng được xe bò hung (Tank) đã bị ám sát

Sách tặng

Bản báo có tiếp được quyển « *120 bài học thuộc lòng* » của nhà in Đông-tây 193, phố hàng Bông, Hanoi, gởi tặng.

Sách này của ông Lâm-kiên Trần-lập-Trác soạn, để dùng trong các lớp Dự bị và Đồng ấu ở các trường, giá bán 0$25.

Vậy có lời cảm ơn nhà in Đông tây và giới thiệu cùng độc giả.

T. D.

THƠ TÍN

Cùng người dân Thạch Câu, Quỳnh lưu, Nghệ An

Được bài ông nói chuyện phong hóa suy đồi trong làng mà không ký tên và không nói rõ ngày tháng, nên xin miễn đăng.

Cùng ông Lưu văn Liên ở Hương khê, Hà tịnh

Được bài thơ của ông họa lại bài thơ cáo bạch của hiệu buôn rượu nọ, nhưng không đăng được, vì kéo dài những bài xướng họa như thế, trở làm quảng cáo không công cho họ mà vô ích cho nhiều người đọc.

Cùng ông Trực Quang Phanthiết

Được bài ông, nhưng không đăng vì lúc đầu bản báo không được tin tức gì về vụ đó, nay không thể đăng tắt ngang chuyện đường đuôi,

Ông Nguyễn-v-Thanh ở Tam-kỳ

Bản báo đã tiếp được mandat của Ngài, xin cảm ơn.

T. D.

Nam-Đông-Ích Công-Thương-Hội

(*Công ty vô danh vốn 72.150$00*)

Hội-sở tại Lò Rượu gần ga THANH-HÓA

Chiếu theo khoản 28 và 29 trong điều lệ, chiếu theo biên bản hội đồng trị sự ngày 1er Septembre 1934, xin mời các ngài cổ đông Nam-Đông-Ích đúng 9 giờ sáng ngày thứ năm 1er Novembre 1934 (tức là ngày 25 tháng 9 ta) đến họp đại-hội-đồng thường niên tại hội sở ở Lò Rượu Nam-đồng-ích gần ga Thanh-hóa để quyết nghị những khoản như sau này:

1·) Nghe tờ trình của Ban trị-sự;

2·) Nghe tờ trình của ban kiểm-sát;

3·) Duyệt các sổ sách kế toán, các bản kê tài sản và lỗ lãi về niên khóa 1933-1934;

4·) Bầu lại 1/3 ban trị sự;

5·) Cử một hay hai viên kiểm-sát.

Đại-hội đồng này phải có cổ đông hiện diện làm chủ 1010 cổ phần, nghĩa là quá một phần tư số vốn hội thì mới đúng lệ. Vậy mời các ngài đến dự cho đông để cho đủ số ấy. Nếu các ngài bận việc không đến dự được thì xin gởi giấy ủy quyền cho một ngài cổ đông nào thay mặt các ngài.

Ban trị sự

ĐÃ LÀ ĐÀN ÔNG

thời chỉ cần có một thứ

Brillantine Idéale

mà chải tóc thôi. BRILLANTINE IDÉALE chải tóc rất mướt, rất dính, khỏi sinh gàu và không rụng tóc,

Mỗi chai: 0$80

Thuốc Điếu Đại-Nam hiệu con Rồng-Đỏ

Thuốc ĐẠI-NAM chế với thuốc lá chọn nơi các sở trồng thuốc tốt của nước Nam, là một thứ thuốc mùi rất ngon và hút không khô cổ.

Nguyên chất của thuốc, không phải như trong mấy thứ thuốc khác người ta thế vào bằng mấy chất hóa học, rất thơm.

Khắp cả Nam-Kỳ toàn dùng thuốc Đại-Nam vì lẽ ấy.

Người Annam ta nên dùng thuốc Đại-Nam giá rẻ mà lại có thể làm tiết kiệm đựơc trong khi dùng thuốc ấy, (cứ 10 cái bao không thuốc Đại-Nam thì đem đến mấy hiệu bán thuốc Đại-Nam đổi được 1 bao thuốc Đại-Nam 20 điếu.)

Đại-lý tại TRUNG-KỲ:

Vinh-An Tourane, Hon-Loi Quinhon

TỪ NAY KHỎI PHẢI ĐỢI CHỜ

Lâu nay các bạn hàng ở Nam-kỳ và Cao-mên mỗi lần gởi lấy DẦU CHỨ-THỌ, DẦU TỨ-QUÍ phải đợi đến năm bảy hôm mới nhận được. Muốn được tiện lợi, khỏi phải đợi chờ, nên hôm 1er Octobre 1934, chúng tôi đã mở một chi-điếm ở

SAIGON SỐ NHÀ 236 ĐƯỜNG D'ESPAGNE

Vậy từ nay quí ngài ở Nam-kỳ và Cao-mên khi cần dùng

DẦU TỨ-QUÍ — DẦU CHỨ-THỌ

Xin viết thơ đến đó mà lấy cho gần

Kính cáo

Hiệu Vĩnh-Thọ

Rue Marc Pourpre TOURANE (Annam)

Sữa **NESTLÉ** hiệu CON CHIM

SỨC KHOẺ CỦA TRẺ CON
NHIỀU CHẤT BỔ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh các nhà thương binh và các trường học (Lycées) ở Khắp Đông-Dương

Năm 1934

VIỆN DÂN BIỂU TRUNG KỲ

(Tiếp theo trang 2)

phương pháp tự trị ở trong (như tiết kiệm v. v.), nhưng cũng phải có phương pháp ở ngoài giúp vào, nghĩa là phải trông cậy ở ngân sách Đông dương và Bắc kỳ: Đông dương, vì nhiều số thuế ở Trung kỳ là ngân sách Đông dương thâu; Bắc kỳ, vì Bắc kỳ vẫn thuộc về Triều đình Huế và trước kia vẫn có món tiền cấp về khoản «chủ quyền chi phí». Tiểu ban lại cũng xin chính phủ giảm bớt quan lại các sở vì trong lúc khủng hoảng đã bớt việc làm, mà vẫn chịu món lương to là vô lý (ví dụ sở Công chánh, Kiểm lâm, Canh nông...) Xin giảm tiền phụ cấp 2 sở nuôi tằm Vinh, Bình-định... Xin giảm tiền phụ cấp cho viện Pasteur ở Paris và Nhatrang...

Ông Phạm-văn-Quảng tiếp theo ông Cảnh mà bày tỏ tình hình kinh tế Trung-kỳ và xin giảm thuế. Ông chú ý về chỗ thanh niên thất nghiệp và mong chánh phủ phải mở mang công nghệ.

Ông Thu bày tỏ cách thâu thuế ở . . . . làng Nga-xá-thượng, Thanh-hóa, làm chứng.

Ông Cự hỏi thuế đinh thì tăng luôn, sao chính phủ không giảm như lời hứa.

Quan Đại-diện trả lời việc ấy sẽ định.

Ông Vinh xin nói. Ông xin chính phủ phải chú ý đến chỗ thâu và tiêu của ngân sách. Ông nói tình hình khủng hoảng có nhiều cớ mà cái cớ ngân sách khủng hoảng là cớ chính. Ngân sách khủng hoảng tức là thiếu hụt, vì đâu mà có? Là vì bao nhiêu tiền thâu đều tiêu về lương hướng mà đến về phần công tác thì không có bao nhiêu. Chánh phủ cũng ví như một hội buôn, mà quan lại tức là người giúp việc của hội ấy. Vậy số tiền thâu của hội không phải chỉ để trả tiền cho người giúp việc mà cần phải làm những công việc việc có thể có lợi thêm ra. Về phần chánh phủ muốn bỏ vào ngân sách thì có cách tăng thuế (cách ấy đã không diệu), cách giảm lương quan lại Annam (quan lại ta hiện nay ăn lương cũng ít, thì cách này cũng không diệu); vậy chỉ có một cách là khoách trương đường thương mãi kinh tế. Ví dụ như lập sở bán lúa, bán ngô, bắp ra ngoại quốc v.v. Nhưng nếu nói các việc ấy còn phải nhiều năm mới có thể có kết quả, thì hiện nay đương lúc gấp rúc là xin ngân sách Đông-dương để lại cho Trung-kỳ những thuế thuốc phiện, thuốc Lào và các thứ thuế nhập cảng gì riêng về Trung-kỳ.

Nói đến cái cớ vì sao Đông-dương giảm bớt phụ cấp cho Trung-kỳ ông Vinh cho rằng là tại mấy năm nay có lập ra ngân sách hàng tỉnh, vì các hội viên tỉnh cứ váng theo các quan thủ hiến tỉnh mà gia thêm số 15%, 20% sung vào ngân sách tỉnh, làm cho ngân sách Trung-kỳ phải lụt. Đều ấy cũng vì các nghị viên tỉnh thường ở trong tổng lý hoặc phủ huyện về hưu mà cử ra, nên hay nể hoặc sợ các quan thủ hiến mà không cãi lại.

Ông Lợi tỏ ý rằng mỗi năm chính phủ đưa việc xét ngân sách mà thì giờ eo hẹp quá không đủ xét. Vả lại vẫn không thấy số thu mà số tiêu thì không rõ.

Ông Lê-nguyên Phong hỏi vì sao về thuế người mường ở Thanh-hóa lại thấy gia 8.000.

Quan chánh phòng nhì cắt nghĩa về cách làm ngân sách. Làm ngân sách năm nay thì cọng cả ba năm gần đây rồi chia 3. Nhưng cái số ông Phong nói đó chỉ là số dự trù, có lẽ nữa sau thâu ít hơn cũng nên.

Ông Quảng hỏi vì sao vật gì ở Trung-kỳ cũng hạ giá, nhân công vật sản gì gì cũng đều hạ cả, mà có thuế điền thì không hạ?

Quan chánh phòng nhì nói mấy nơi có tai nạn thì có giảm.

Ông Quảng nói vậy lúc này là chính lúc nhân dân Trung kỳ đương ở trong vòng tai nạn. Chánh phủ còn chờ bao giờ mới giảm?

Về việc phụ cấp cho các nhà nuôi tằm ông Lợi nói rằng vô ích, vì ngày nay đã có tơ nhân tạo chiếm cả thị trường thì người mình không dùng tơ tằm nữa.

Ông Phong nói rằng tơ nhân tạo đã làm hại cho người nuôi tằm rất nhiều, nên ông phản đối lời nói của ông Lợi, mà ông cho là cổ động cho tơ nhân tạo.

(Trong lúc xét ngân sách này có nhiều ông như các ông Quảng, Vinh, Cảnh, Thụy, Cự, Lợi, Lộc... bày tỏ ý kiến và có kể nhiều con số quan-hệ, nhưng tiếc vì kể hết thì có hơi dài và đại ý của các ông cũng gần giống nhau.)

* * *

Việc học-chánh. — Ông Quảng đọc các con số tiền lương người Pháp, lương ngoại ngạch v. v.

Ông hỏi quan học chánh cho biết số học trò quân-bình ở 3 trường Cao-đẳng tiểu-học Huế, Vinh và Qui-nhơn, trong 3 năm lại đây (quan học chánh cho biết là độ 1.100). Ông Quảng bèn nói số ấy so với số học trò thất học thì ít quá, vậy xin Nhà nước mở rộng các trường Cao đẳng tiểu-học để cho con em được có chỗ đi học.

Quan học-chánh trả lời rằng hiện nay không thể mở thêm một trường Cao-đẳng tiểu-học nữa vì ngân sách không đủ, lại mở thêm trường chỉ làm cho tăng số học trò tốt-nghiệp không việc làm.

Ông Quảng hỏi: Vậy Chính-phủ muốn để cho người Nam dốt hơn, hay là muốn cho họ học mà thất nghiệp hơn? Nếu nói rằng vì sợ thất nghiệp mà không cho học, cái đó chưa chắc đúng. Vì nhà nước muốn cho dân học để trở nên tay giúp việc, nên mới có cái ý ấy. Chớ mục đích sự học là khác: Học để cho biết, vì cái học để biết đó khi nào cũng có dùng cả.

Phái-viên

(Còn nữa)

Một đoạn lịch sử quan hệ về cuộc hòa bình ở Viễn-đông

NỘI DUNG CỦA HỘI NGHỊ "HOA-THỊNH-ĐỐN"

(Tiếp theo số 731)

10 — Các đề án quan hệ về vấn đề hành chánh hoàn chỉnh của Trung-hoa

1) Án quan thuế tự chủ. — Cố-duy-Quân đại biểu Tàu đem đề án «Thu hồi quan thuế Trung-quốc» bàn giữa Viễn-đông ủy viên hội. Biện pháp chia là 3 lượt: Trước hết bắt đầu từ ngày 1er-1-22, quan thuế Trung quốc, chuẩn thu 12,1%. Thứ nữa qui định thuế tiêu, sau sẽ hoàn toàn tự chủ.

Án ấy sau hội nghị thảo luận chưa có biện pháp rõ ràng, mà phần đông phản đối, không có hy vọng giải quyết được. Duy cách thu thuế, nước Mỹ chịu thu 12,5%. Anh chịu 7%, còn Nhật thì chỉ muốn 6%.

2) Triệt tiêu bưu điện ngoại quốc. — Đại biểu yêu cầu triệt tiêu khách bưu, lấy lý do rằng: Bưu chánh Trung quốc đã đặt khắp cả trong nước, nước ngoài không cần phải có bưu chánh nữa. Khách bưu có phòng hại đến bưu chánh Trung quốc lại xâm phạm đến quyền thổ địa và hành chánh hoàn toàn của Trung quốc.

Ủy hội nhận đều yêu cầu ấy là hợp với công đạo nên quyết nghị:

1) Hiện 4 nước có bưu cuộc ở Trung quốc, ưng thuận triệt tiêu, nhưng phụ mấy điều khoản.

a) Phải duy trì bưu chánh Trung quốc cho có hiệu lực.

b) Chánh phủ Trung quốc phải thiết thực thanh minh không thay đổi viên chức nước ngoài trong bưu cuộc, và không thay đổi thể lệ bưu cuộc hiện hành.

2) Trung quốc cùng các nước có quan hệ phải xử trí những việc cần yếu, mà sắp đặt trước kỳ hạn thiệt tới triệt tiêu khách bưu. Những nước có quan hệ, phải đảm bảo đều tiện lợi viên mãn, cấp cho nhà đương cuộc quan thuế Trung quốc được kiểm tra những các vật hạng gởi cho bưu cuộc. Tra rõ xem có vật gì đáng nộp thuế, hoặc vật cấm phạm đến chương trình hải quan và pháp luật Trung quốc (vì khách bưu hay có á phiện lậu, nên phụ điều ấy)

Các nước đều ưng thuận đến ngày 1-1-23 là nhất kỳ thủ tiêu. Người Nhật lại nói hiện bưu cuộc Trung quốc dùng người Anh 60, người Pháp 20, nên trong thu dụng người Nhật ngang với số trên.

3) Trị ngoại pháp quyền. — Án này do Vương-sủng-Huệ đại biểu Tàu đề xuất giữa Viễn đông ủy viên hội nghị. Hội nghị định rằng chánh phủ 8 nước đều phải đại biểu điều tra hiện trạng trị ngoại pháp quyền của Trung quốc hiện hành ra thế nào. Một ủy viên điều tra ấy sẽ thành lập sau 3 tháng đại hội bế mạc; trong một năm thì soạn xong tờ báo cáo. Các nước có quyền tự do hoặc tiếp thụ, hoặc cự tuyệt, hoặc toàn bộ kiến nghị hay một bộ phận. Song đều sao mặc lòng, không được mượn cái cớ Trung quốc thuận hứa thứ lợi ích đặc quyền gì mà tiếp thụ riêng. Án này Trung quốc cũng xin phải một người ủy viên gia vào trị ngoại pháp quyền ủy viên hội và cũng có quyền thiếp thu và cự tuyệt như ủy viên các nước.

Án này lần hội thứ 4 được chính thức thông quá.

4) Triệt cảnh binh, ngoại binh và vô tuyến điện ngoại quốc. — Nhật bản mượn cái tiếng duy trì trị an, cảnh binh và quân đội vẫn trú ở Trung quốc như Sơn đông, Hán khẩu, Mãn châu (Mãn châu đến 1 sư đoàn và 27 sở cảnh sát). Vô tuyến điện, chưa được Trung quốc đồng ý mà đã đặt ra, Nhật bản có 10 sở, Pháp 4 sở, Anh 2 sở, Mỹ 5 sở. Còn điện báo người Nhật về đường sắt Sơn đông đến 14 sở...

Sau đại biểu Trung quốc đưa án ấy ra hội nghị, ủy viên thẩm tra, đại biểu Nhật trước sau nói sẽ triệt bớt một ít, nếu Trung quốc đã đủ sức duy trì trật tự, nhưng sau thì nhứt định không thuận triệt binh.

Vấn đề điện báo và vô điện tuyến thì nước Mỹ qui định, điện đài ngoại quốc chỉ thu phát tin tức ngoại giao cùng công văn chánh phủ mà không thu phát tin tức thương vụ rồi trù lập một hội quốc tế ủy viên, có cả Trung quốc cùng đặt điều cơ mới.

5) Đất thổ tá — Vấn đề Sơn đông (nguyên Đức chiếm sau bị Nhật đánh lấy), quan hệ vận mạng nước Trung quốc, nên quốc dân quyết đưa ra hội nghị. Nhưng rút cuộc vì nhiều đều khiến chế mà sau phải đi vào đường trực tiếp giao thiệp tức là Trung-Nhật giao thiệp với nhau.

12 — Nghị án về điều ước các nước cùng đính có quan hệ tới Trung quốc

Đại biểu Trung hoa thanh minh, phàm hiệp định hay điều ước của các nước bất kỳ thứ gì mà có quan hệ đến lợi ích Trung hoa, thì trước đàm phán phải chiếu hội với chánh phủ Trung hoa.

Đại biểu Anh-Nhật đều phản đối cái nghị án ấy cho là vọt ra ngoài công pháp quốc tế và hạn chế quyền tự do đính ước của các nước. Sau quyết nghị rằng: Phàm điều ước hay hiệp định mà có tổn hại đến cái nghị án «Thổ địa chánh trị hoàn chỉnh của Trung quốc» thì các nước đều không muốn đơn độc hay hội đồng cùng nước khác gia nhập...

. . . .

Kết thúc các nghị án

Hội nghị khai mạc được 2 tháng, đối với vấn đề «Chủ lực hạm» các nước ý kiến không được nhứt trí. Hiệp định 4 nước, lại sinh ra đều nghị vấn là «Nhật bản có bao quát vào trong hay không». Thành ra hội nghị phải đình đốn không tấn hành được.

Sang năm mới, mới chăm chú giải quyết mấy vấn đề: tiềm đỉnh Thái-bình-dương, phòng ngự Tây bá lợi á cùng các vấn đề Trung quốc, đến tháng 2 năm sau mới kết tục qua loa, ngày 6-2-1922, tuyên bố bế mạc. Nay đem tình hình kinh quá, tiếp thuật như sau

1) Điều ước «Tiềm đỉnh độc khí» cùng cách hạn chế phụ trợ hạm. — Vấn đề tiềm đỉnh, nhân lời thanh minh sau cùng ngày 28-12-21 của Sarraut đại biểu Pháp:

«Nước Pháp cần phải có phụ trợ hạm 330 000 đốn, Tiềm đỉnh 90.000 đốn, nếu ít xuống thì không thể tiếp thụ được.»

Nhật bản cũng kiên trì tiềm đỉnh 54.000 đốn. Nước Ý thì muốn được số đốn đồng đẳng với nước Pháp. Thế là trái với cách chiết trung của nước Mỹ đã đề khởi mà trái đi càng xa (nghị án của Mỹ: Anh Mỹ 60.000 đốn, Pháp 42.000, Nhật 32.000, và Ý 22.000); nên hội nghị bị đình đốn.

Đồng thời đại biểu Mỹ đề nghị qui tắc «hạn chế tiềm đỉnh» có 2 đều:

1) Phải tuân theo nguyên tắc đã chép trong công pháp quốc tế.

2) Hoàn toàn cấm chỉ tiềm đỉnh công kích thương thuyền.

2 nguyên tắc này được các nước đồng ý, thông quá, và đính rõ ngoài 5 nước cùng ký ước, yêu cầu các nước khác cũng tuân theo điều ước ấy. Thế là vấn đề «Bốn vị tiềm đỉnh» đã bãi bỏ không bàn lại.

(Còn nữa)

KHÁCH-QUAN thuật

Việc trong nước

(Tiếp theo trang 2)

vì sao quan Sang lại bắt tên Minh cầm lại, mà tha hai tên kia.

Cái hại sờ bạc thế nào, quan trên cũng đã rõ.

Dân quê

Sâu phá lúa

Hạt Tam-kỳ, tổng Vinh Quý, về mấy làng Tú trâng, Lộc sơn, Tây lộc, Ngọc yên, Khánh lộc v. v. mùa tháng mười năm nay lúa đương trổ bông, thì bị thứ rầy đỏ cắn đứt sạch sành sanh; có nhà đành lau nước mắt, ra sức cày đi để làm mùa khác!

Cái khổ nhà nông kể tiếp luôn!

Chi-lâm

Lệ thuế đinh điền sang năm QUANG-NGÃI — Bữa mồng hai tháng chín này (9-10-34), quan huyện Nghĩa hành đòi lý hương các làng trong hạt, đến nha hầu hiểu về lệ thuế đinh điền sang năm (1935). Theo lời quan hiểu, thì thuế đinh nhưng cựu, nghĩa là mỗi suất tráng đóng 2$50 thuế thân, và gia 8% (0$20) nữa (2$50+0$20=2$70) thành 2$70. Còn thuế điền thì gia thêm 13,7%. Thế là mỗi mẫu nhất hạng điền nguyên ngạch thuế 1$50, gia 8% (0$12), gia 30% (0$45) lại gia 13,7% (0$2055), cọng lại (1$50+0.12+0$45+0$2055=2$255) thành 2$2955, và còn chờ Trung-kỳ ngân quỹ phúc sức mới nhứt định được.

. . . .

Phóng-sự

Tiếp theo «cái khổ không có trường học»

Câu chuyện này đăng báo Tiếng dân số 732, ra ngày 6-10-34. Bữa 9-10-34 quan huyện Nghĩa-hành có đòi lý hương sáu làng An-mỹ, Bà-bình, Đông-xuân, Xuân-đình, Thọ an và Hòa Huân đến nha, bảo làm đơn tục khiến lại cho kịp để bẩm, vì tờ hiệp ước trước ngài quan chưa bẩm, nên mới rồi quan tỉnh có sức hỏi về vụ ấy...

Có lẽ quan không cần đến sự học nên quan quên bẩm, nhưng con em và phụ huynh 6 làng thì cần cho có trường lắm.

Mong quan trên thể theo nguyện vọng của nhân dân mà chuẩn phép cho mau có trường.

Dương-linh

Bán tiệm mới nhận được nhiều các thứ hàng như: Khung Tàu, Peluches, Nỉ, Đoạn, Satin bông, thêu và bông đột các màu và các hàng tơ lụa kiểu rất kim thời. Lại có cả áo choàng bằng Peluches may sẵn giá từ 9$00 cho đến 17$ một cái các màu.

? TIỆM BOMBAY
AU-BON-MARCHÉ
95 Rue Paul-Bert — Huế
GIÂY nói: số 73
&

Len, Dạ, Tropicals, Palm Beach đủ các kiểu năm 1935 để may Complets và Pardessus cho đàn ông và đàn bà các màu.

HÀNG THẬT TỐT — GIÁ RẤT HẠ

LUẬT-HÌNH HOÀNG-VIỆT

(Tiếp theo)

Điều thứ 352.— Các phạm nhân bị phạt giam về các tội trừng trị đã định trong mục này có thể giao quản nữa.

Điều thứ 353.— Nhưng mà, khi nào việc ăn trộm hay toan ăn trộm không có tình trạng gì nặng đính vào tội đại hình, và nếu cái giá đồ tang đã lấy được hay chưa lấy được chỉ 2$00 trở xuống, thời đồng phạm và tùng phạm về đạo khoản ấy chỉ bị phạt về tội vi cảnh mà cố định trong chương vi cảnh.

MỤC THỨ BA

Thân thuộc ăn trộm lẫn nhau.— Thiết đạo được khỏi tội

Điều thứ 354.— Con ăn trộm hay lừa gạt của cha mẹ, vợ cả vợ lẽ ăn trộm hay lừa gạt của chồng, cháu ăn trộm hay lừa gạt của ông bà, em trai em gái lừa gạt hay ăn trộm của anh chị đều bị phạt giam từ 1 tháng đến 2 năm.

Đồng phạm hay tùng phạm về tội phạm ấy nếu là người ngoài thời không được nhẹ tội như điều này đã định.

Sự ăn trộm hay sự lừa gạt đã kể trong điều này, phải có sự chủ tố các mới được truy cứu, có hưu nại mới được đình cứu, nhưng các đồng phạm và tùng phạm nếu là người ngoài thời không được miễn cứu.

Điều thứ 355.— Cha mẹ ăn trộm hay lừa gạt của con, chồng ăn trộm lạm dụng hay lừa gạt của vợ, ông bà ăn trộm lạm dụng hay lừa gạt của cháu, anh chị ăn trộm lạm dụng hay lừa gạt của em, thời chỉ phải bồi thường mà thôi.

Các người đồng phạm về tội ấy, nếu

(Xem qua trang 4 cột 4)

CHUYỆN LẠ

ÔNG THẦN HỘ MẠNG TRẺ CON XUẤT HIỆN

Dưới bà Annam, phần nhiều, người ít học ở chốn thôn quê, rảy bồi, hễ con đau, thì cứ đổ tồn hèo cốt, ký bán cho ông Táo, ông Vôi. Một đứa nhỏ có chứng ban nóng lạnh từ dữ, buồn bã, hay khóc đêm, để mà hôi trầng, là một chứng bịnh rất dễ dàng, không phải cầu ông Táo ông Lò mà hết. Bịnh ấy chỉ tốn 0$12 tiền mua cho được ông Thần hộ mạng nó là thuốc Ban (CHI-LINH TÁN). Vì (Chí-linh-tán) này hết sức hay, ai cũng cho nó là thuốc Tiên, là vị thần hộ mạng cho trẻ con. Bịnh Ban, nóng lạnh dầu nặng như thế nào, uống một trong 3 gói là chắc. Ban sẽ lộ ra đầy mình, và chứng ban nóng lạnh không còn tái lại. Khắp cả Đông Pháp có trên 300 nhà Đại-lý bán thuốc này. Các tiệm thuốc, các nhà buôn, các gare xe điện có bán. Ở Huế trữ bán nơi VIỄN ĐỆ 11 Sasse, và các chỗ bán dầu KHUYNH DIỆP. Mua sỉ lời nhiều do nơi:

NGUYỄN-VĂN-LƯỢNG
boite postale n° 63 SAIGON

BỊNH-HO

AI CÓ BỊNH HO MÀ CHƯA GẶP THUỐC

Bịnh ho là bịnh rất nguy hiểm, ban đầu ho gió, không điều trị thành chứng ho lao. Người có bịnh không lựa thuốc hay mà dùng thì nguy hiểm cho người bịnh. Như thuốc ho (Bảo-Bửu) từ Nam chí Bắc, ai cũng nhận là một thứ thuốc ho hết sức hay, trị ho gió, ho phong, ho tắc tiếng, ho đàm, lâu lâu hết ho. Giá mỗi gói 0$10. Trữ bán nơi VIỄN-ĐỆ 11 quai de la Sasse HUẾ, và các chỗ bán dầu KHUYNH-DIỆP. Mua sỉ lời nhiều do nơi NGUYỄN-VĂN-LƯỢNG boite postale n° 63 SAIGON.

TÂN-VĂN

45 Rue Aviateur Garros SAIGON

Tuần báo được đồng bào trong Nam hoan nghinh hết sức. Mỗi tuần 20 trương (32, 5 X 50) có nhiều mục: Phụ-Nữ, Nhi Đồng, Thể-Thao, Xã thuyết, Chánh-Trị, Liếc mắt năm châu, Cổ kim giai vận, Tùy Bút v. v.. Có nhiều nhà văn-sĩ trợ bút. Tòa soạn do M.M. Phan-văn-Thiết và Đào-trinh-Nhất chủ trương.

Mua báo năm được thưởng 1 cái đồng hồ Chronomètre kiểu montre, pendulette bảo kiết 3 năm. Giá báo: 1 năm 6$20 thêm 0$36 sở phí gởi đồng hồ. Cách trả: 1° tiền mặt trọn, 2° làm 4 kỳ, kỳ đầu 2$56, 3 tháng sau mỗi tháng trả 1$00.

XIN ĐỌC KỸ:

AI MUỐN BÉO MẠNH, MAU KHỎI CÁC BỆNH?

... «Con trai tôi mắc bệnh đau phổi, sanh ra ho tới 2 năm, rồi lại mắc thêm chứng ban sởi, tôi chạy chữa hết hơn 200 bạc thuốc ở khắp mọi nơi mà vô hiệu... Sau tôi mua *Thuốc Ho số 7* với *Tiên-Tửu* để cho con tôi uống thì thấy mau khỏi vô cùng. Đã 2 năm nay, không có ho hen chi hết. Thiệt là một phương thánh-dược, đồng bào nên mua dùng... *TRẦN-QUANG TỰ Surveillant des Mines à Hongay (Tonkin)*»

... — Bà Thân của tôi mắc bệnh *đau dạ dày* rồi thành ra *đau bụng kinh niên* đã 6 năm nay, dùng đủ các thứ thuốc mà không chút linh nghiệm. Nay dùng *Thuốc Đau Bụng số 2* thì được khỏi dứt căn ngay. Nay béo mập mạnh khỏe, làm việc linh lợi lắm.

NGUYỄN-TRỌNG-HÂN Nghiệp chủ ở tỉnh Hưng-yên (Tonkin)»

... — Tôi mắc bệnh Lao, tốn lắm tiền mà vô hiệu, nay dùng Tiên-Tửu [illegible], thấy linh nghiệm lắm, nay đã khỏi bệnh rồi. *M. ĐỖ-KHẮC-THƯỜNG secrétaire du Chef de canton de Quan-xuyên à CAMAU (cochinchine)*» (Mắc bệnh lao chỉ uống Tiên-Tửu mà khỏi, nếu dùng thêm thuốc Ho Lao số 7 (xin coi các bệnh kỳ sau) thì bệnh lao nặng tới đâu mà chẳng mau khỏi rốt căn.

... — «Thuốc Phong của ngài quả là thần diệu lắm. Người bà con của tôi mắc bệnh đã 10 năm nay, thuốc tây thuốc tàu hết lắm tiền mà vô hiệu, nay dùng thuốc *phong-hủi* của ngài mau thấy kiến-hiệu lắm. *M. NGUYỄN-NGỌC-CÔN Điền-chủ à Phan-thiết.*

... — «Ông bạn tôi mắc bệnh *lậu kinh niên* đã 3 năm nay, dùng đủ các thứ thuốc mà vô-hiệu, nay dùng Tiên-Tửu và Thuốc của ngài thấy hiệu nghiệm mau khỏi lắm... *Mr. P. K. Cần Secrétaire à la Société Agricole à THANH HÓA*»

Coi những lời khen đó chứng rằng: Tiên-Tửu rất thần diệu đại tài, các ngài nên uống, vừa mau hết các bệnh, vừa *hơn sâm nhung cao quế nhiều lắm*, nên mau được béo mập, khỏe mạnh, ăn khỏe mau đói, ngủ ngon, tiểu tiện trong mát, đại tiện nhuận hoạt, nếu có *ho lao, đau phổi, đau ngực*, ho sởi, đau lưng, tiểu vàng đục, đau xương, ung sâm, lở chốc, phù bũng, ngủ mê, bệnh lậu, tim la, *động kinh*, tê-thấp, đau bụng kinh niên, đau tim, đau dạ dày, đàn bà bạch đái, kinh nguyệt không đều, muộn con, trẻ nhỏ cam sài, cũng mau khỏi lắm. *Ai có trùng lao ở trong huyết*, và ai *không có con*, dùng Tiên-Tửu sẽ hết trùng ngay và sanh năm đẻ bảy... *Còn như Thuốc Phong-hủi; ho lao, Di mộng tinh; Lậu kinh niên; Giang mai; đau bụng kinh-niên*; xin coi các bệnh kỳ sau... Vừa dùng thuốc vừa dùng Tiên-Tửu càng mau thấy hiệu, ... quyết rằng suốt nước Nam không đâu có thuốc chữa các bệnh khó khăn kinh niên thần diệu đại tài bằng. Vậy nên nhất nhân, đắc vạn phước, các ngài nên mách bệnh nhân ... về *ĐẠI-BẢO ĐƯỜNG 22 rue des Médicaments à HANOI* mua Tiên-Tửu và thuốc để mau khỏi bệnh; theo lời giúp ngài thật hóa cứu được.

Dùng sữa

"LE GOSSE"

Sữa «LE GOSSE» rất bổ cho tất cả mọi người: có nhiều chất kem (Crème) rất tinh khiết.

Bao thầu cho Nhà-nước năm 1932-1933

Lycées, Collèges, Maternités, Ecoles, Institut de Puériculture etc.... à Saigon

Có bán trong các tiệm tạp-hóa ở Đông-Pháp.

HIỆU GIẤY XANH: *Giá mỗi hộp* .... 0$30

Đại-lý:

ÉTABLISSEMENTS MORIN FRÈRES

HUẾ — TOURANE — QUINHON

HAI THỨ THUỐC HAY

của vị tân Y-học Trung-hoa mới phát-minh ra !

1) CHỈ - THỐNG TIÊU - TÍCH - HOÀN

Thuốc nầy thống trị các chứng: Phong tích, khí tích, huyết tích, đờm tích, sinh ra đau bụng, đau bầu, đau ngực, đau tim, đau gan, đau ruột, đau cạnh sườn, đau dạ dầy, đầy dạ bụng, ăn chậm tiêu, đầy hơi, hay ợ có khi đau, đầy chướng bụng lên, có khi đau, nổi hòn, nổi cục lên, rồi lại tan đi, lên đau, lên không, như người giả cách, có người hay đau quanh năm, hoặc hay đau về mùa lạnh. Đại tiện đi táo, hoặc đi nát. Hoặc đàn bà tử cung hư lạnh, huyết độc tích kết mà sinh đau.

Các chứng ấy dù mới phát, hay đã lâu năm, hoặc đương đau kịch liệt đến đâu uống thuốc này vào cũng lập tức hiệu nghiệm và sẽ được lành mạnh cả.

2) Á-CHÂU BẠCH - ĐỚI - HOÀN

Thuốc này chuyên trị đàn bà do tư lự phần cất quá độ; hoặc do sinh đẻ nhiều, khí huyết hư nhược; hoặc do bị nọc bệnh tình truyền nhiễm phải, mà sinh ra chứng khí hư (bạch đới), đi tiểu thường ra mủ trắng như nước gạo; hoặc vàng như nhựa chuối; hoặc đỏ như gan lợn; hoặc xanh, hoặc đen, hôi tanh khó chịu, chóng mặt, nặng đầu, đau lưng, mỏi gối, tứ chi rời rạc, trong mình bất rứt, mặt vàng, da sùm, kém ăn, ít ngủ, làm cho kinh kỳ bất điều, chậm đường sinh đẻ v. v... Dùng thuốc này vào, không những chóng thấy công hiệu, và lại được khỏi tuyệt nọc bệnh, dù khi mệt nhọc cũng không có ra nữa.

Hai thứ thuốc này cùng giá mỗi hộp là 1$00 — Nửa hộp 0$00

Bán tại : Á-CHÂU DƯỢC-PHÒNG

Nº 127, Hàng Bông (Cửa - quyền) -:- **HANOI**

Trong hiệu sẵn có Lương-y, các ngài ở xa, xin viết thư về kể rõ chứng bệnh, mua thuốc theo cách lĩnh-hóa giao-ngân rất cẩn thận và nhanh chóng.

Tặng không lấy tiền

MAU KẾO HẾT

Quyển sách « Cách bảo hiểm và trừ tuyệt nọc độc bịnh phong tình với bạch đái hạ » có nhiều bài thuốc thật hay tự mình trị lấy đã in xong năm chục ngàn quyển do hai nhà chuyên môn khảo cứu :

TÔNG - VĂN - VIẾT VÀ NGUYỄN - NGỌC - CHÂU

Dưới quyền chứng nhận của chánh-phủ Pháp ngày 23 Janvier 1922 chủ nhơn nhà thuốc

ÔNG - TIÊN

ANNAM DƯỢC - PHÒNG

84-86, Rue Paul Blanchy prolongée, 84-86

PHÚ - NHUẬN -:- SAIGON

Ở xa muốn xin phải chịu tiền gởi 0$05 bằng cò, ở gần xin mời đến nhà thuốc hay là các nhà Đại-lý của bổn đường lấy khỏi tiền gì hết.

Mong mãi, bây giờ mới có

CAO HO

của VĨNH-HƯNH-TƯỜNG — VINH

Trừ có Ho Lao, còn ho gì chữa cũng khỏi. Nam, phụ, lão, ấu đều dùng thấy kiến hiệu cả. Hiện giờ trẻ con hay có bệnh ho gà, uống phần nhiều khỏi cả. Thật thế không giám nói ngoa. Bán chiêu hàng trong một tháng, thứ 0$80 chỉ bán có 0$40 để qui khách thí nghiệm.

? ? ✚ ? ?

Muốn cho :

Kinh nguyệt điều hòa, bổ huyết an thai, diệt trừ sản hậu, nên dùng:

Phụ Nử Thánh Dược

Trừ các chứng bệnh đau bụng, nên dùng : **Phúc Thông Tán**

Trừ các chứng bệnh cảm mạo bốn mùa : **Phong Hàn Bách Chứng**

Nhức mỏi gân cốt, té bị thương tích, đàn bà sâm cử, nên dùng:

Rượu xoa bóp Từ Thiện-Đường

Toàn là môn thuốc bí truyền của nhà thuốc TỪ-THIỆN-ĐƯỜNG

Bán buôn, do nơi M. NGUYỄN-VĂN-THÁI

TỪ - THIỆN - ĐƯỜNG

Nº 8 Boulevard de la République N. 8 **FAIFOO**

Tam tinh hải cẩu bổ thận hoàn

Thuốc linh nghiệm để giúp bạn thanh niên ... trị dứt ... chứng bệnh ... Mộng-tinh, Di-tinh và Hoạt-tinh. Người mắc phải ba chứng bệnh trên đây, là:

1° — Bởi thọ bẩm tiên thiên khí huyết phụ mẫu yếu, ...

2° — Bởi thất tâm nhỏ, ...

3° — Bởi trước khi bị bệnh lậu, uống thuốc ...

Bởi mấy nguyên nhơn kể trên, mà sanh ra :

I° — MỘNG-TINH, ...

II° — DI-TINH, ...

III° — HOẠT-TINH, ...

Người mắc phải ba chứng bệnh ấy, thì thường đau thắt ngang lưng, ...

Nên uống TAM-TINH HẢI CẨU BỔ THẬN HOÀN, thì bệnh đồng hết ...

Người hết tuổi nhỏ, ...

Mỗi hộp uống 5 ngày giá 1$00

VÕ-VĂN-VÂN DƯỢC-PHÒNG

THUDAUMOT (Nam-kỳ)

Đại lý : *Phanthiết* Bazar Minh Nguyệt, *Phanri* Trương trọng Hy, *Dalat* Nguyễn-Khiêm, *Quinhon* Hồ-văn-Ba, *Nhatrang* Tạ-kim-Hoa Arpic, *Faifo* Trọng-Mỹ Nam, *Tourane* Nguyễn-hữu-Phổ, Place Hôpital Indigène Tourane. G-ang Dược-Phòng, Phố-tòa, Thanh-Hóa. Nam-Hưng 28 Rue Serrant Vinh.

LẠI CÒN BỆNH HO SỔ MŨI KHÔNG CHỪA !

Đích rồi, đó là bị bệnh ho sổ mũi mà không chịu chữa ! Mắc đau ngực rồi, ho cả ngày, nghe như gió thổi trong phổi, người ẩm ức rất khó chịu, khạc nhổ mãi gần chết ngạt !

Các người nên lưu ý tới các điềm ấy, có khi vì vậy mà sinh ra ốm đau tàng tật, chết cũng nên. Các người nên biết rằng uống thuốc ngọt "Vosges Cazé" chắc thế nào cũng khỏi. Bệnh ho nguôi dần đi, các ống phổi như mới soa dầu, làm cho đờm dễ chảy ra ngoài, không bị tắc nghẹn nữa. Thuốc đó ở lại trong phổi, làm cho phổi được mạnh mẽ hơn trước.

Biết bao nhiêu người khổ sở nên chịu lấy bà Stouff làm gương ! Bà đó ở «2, rue de la Gare à Audincourt, Doubs» có viết cho chúng tôi cái thơ này :

« Thật thế, ông ạ, tôi xin nói cho mọi người biết rằng thuốc ngọt xứ Vosges chữa bệnh ho thật là khiến hiệu. Đã lâu năm tôi bị đau phổi, chữa thế nào cũng không khỏi. Sáng dậy người tôi lừ đừ mỏi mệt, chả làm gì được cả. »

« Tôi ho nhiều quá, thành ra đánh thức cả mọi người trong nhà. Một bà láng giềng bên cho tôi uống thuốc ngọt xứ Vosges, được it ngày, bệnh ho tan mất. Tôi sung sướng quá, ngủ yên, vui làm việc. Động một tí tôi uống ngay một thìa thuốc ngọt xứ Vosges, Thuốc thật tốt, tôi khỏi ngay ».

Sirop-Vosges Cazé

Bán tại các hiệu bào chế, hay tại hiệu: CAZÉ, Pharm., 60 bis, Avenue de Châtillon, Paris

---

ANH EM NÊN ĐỂ Ý

Nếu ai mắc phải bệnh LẬU, hoặc TIM LA dù mới hay lâu, dù nặng hay nhẹ thế nào, xin nhớ cứ dùng thuốc của **HOÀNG VĂN ẤP** số 47 phố Ninh xá tỉnh Bắc ninh, thế nào cũng mau khỏi và hết nọc, lại không hại sinh dục, uống lại không đau đớn gì. Vậy xin các anh em cứ tin dùng thử thì mới rõ, còn như nói thánh nói thần chỉ làm khó tin cho người có bệnh, còn thuốc người nào thần hiệu thì ít khi người ta nói thánh nói thần, như vậy các anh em nếu mắc thử dùng qua khắc rõ, vì thuốc của bản hiệu đã có tiếng xưa nay, ở đâu cũng đã biết. Thuốc lậu 1$60 1 hộp. Tim la 2$oo 1 lọ.

Có bán ở hiệu Lê Nam Hưng Phan thiết, Hồ văn Chiêu Cửa tây Quảng ngãi.

DÁM LÀM — CAM ĐOAN

Khư tim la, cốt khí, sang độc, dương mai, đau lậu, quí ngài đừng hom dùng thuốc rẻ tiền mau mạnh mà lại hại cả đời về sau. Những thuốc ấy có chất độc, uống không dám nhai, nếu lỡ nhai thì sưng răng, sung nấu, còn nuốc vào bao tử rồi thì ọi mửa, công phạt bịnh nhơn đã đau, rồi thì mạnh liền, nhưng ít lâu trở lại, vì gốc độc còn lưu truyền trong ngũ tạng. Hễ thức khuya làm công chuyện mệt, dầu cho mạnh thế các cũng trở lại (đó là bịnh lâu năm) hành bịnh nhơn song nóng lành lạnh, tay chơn nhức mỏi, đau xương sống đau thắt ngang lưng, đau răng răng nơi ngực, đường đại bón, đường tiểu có chút mủ cũng làm như sợi chỉ, hoặc muốn lở lói ở dân thì lở. Lâu ngày hại cho tánh mạng, mang khổ cho thê nhi Đồng bào ai lỡ đau nhiều mấy chứng bệnh trên đây, mới phát hay là lâu năm, nặng nhẹ thế mấy dùng thuốc

SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN

CỦA HIỆU THUỐC

ÔNG TIÊN

Trong ít ngày sẽ thấy rõ tài thuốc tống tôi gốc độc ra dứt tuyệt, khỏi trừ căng, không hại sinh dục, không hành bịnh nhơn. Cam đoan trăm ngàn người không sai một. Mỗi hộp 1$50, uống 5 ngày.

Có bán ở các nơi đại-lý nhà thuốc ... muốn ... gởi tính hóa giao ngân đó ;

Nhà thuốc ÔNG TIÊN

Annam Dược phòng

84 rue P. Blanchy prolongée

PHUNHUAN **Saigon**

LUẬT-HÌNH HOÀNG-VIỆT

(Tiếp theo trang 3)

là người ngoài không được khỏi tội như trong điều này đã định.

Nếu có người đồng phạm là người ngoài thời các người tùng phạm mà là người ngoài cũng bị nghị xử như tội đồng phạm không phải thân thuộc ấy. Nếu không có đồng phạm nào là người ngoài, (mà người chánh phạm lại là thân thuộc được miễn nghị, thời chỉ khi nào, người tùng phạm nào là người ngoài có oa trữ hay tiêu dùng tất cả hay một phần đạo tang mới bị nghị-xử.

Điều thứ 356. — Phàm người nào hái ăn các thứ rau các thứ quả ở ngay chỗ đất trồng, xét quả rằng nó là sự khổ chỉ vì đói khát chớ không phải là người làm bậy thời dầu được miễn nghị.

MỤC THỨ BỐN

Ức hiếp mà bắt lấy tài sản người mắc nợ

— Tiêu mất của cải đã bị tịch biên.

— Bức sách tài sản hay chữ ký

Điều thứ 357. — Phàm người chủ nợ không có nghị định tòa án, mà chiếm lấy tài sản người mắc nợ, nếu người mắc nợ ấy có đơn kêu, thời người chủ nợ sẽ bị phạt giam từ 3 tháng đến 2 năm hay phạt bạc từ 30$ đến 240$ hay là nhất thiết phạt giam. Đồng phạm hay tùng phạm sẽ bị nghị xử bằng nửa tội chánh phạm.

(Còn nữa)

THẦN HỘ PHỔI

MỚI PHÁT-MINH

Chuyên trị các bệnh phổi, đau phổi, ho phổi, đau ngực, tức ngực, ho đờm, ho khan, ho ra huyết, ho lâu thành lao, mất tiếng, ngứa cổ, đau cổ, nóng trong cổ, suyễn thở v. v.

Có nhiều giấy của các thầy thuốc chứng nhận là một môn thuốc trị bệnh phổi rất hay.

Giá mỗi tá 10$00—mỗi lọ 1$00

Thơ và mandat gởi cho :

M. NGUYỄN - XUÂN - DƯƠNG

Viện thuốc LẠC-LONG

Số 1 Hàng Ngang (Cantonnais)

HANOI

THUỐC LẬU ĐỨC-THỌ

Là một môn thuốc ngoại khoa gia truyền uống vào: không hại sinh dục, không bắt đi đái giắt, không một cỏ một nhọc, như những thứ có bán miền: chỉ trong ba, bốn tiếng đồng hồ đã thấy kiến hiệu, thấy đỡ, rồi chẳng bao lâu mà khỏi. Thực là một môn thuốc rất linh nghiệm đã được nhiều anh em chị em tin dùng, cả đến người tây người khách cũng công nhận là hay.

LẬU MỚI MẮC (état aigu) tiểu tiện tức, buốt, sót, làm mủ — có khi lẫn cả máu, nên dùng dâng «số 12» giá 0$50 một ve. **MẮC ĐÃ LÂU** (état chronique) tiểu tiện thông, làm mủ, hoặc sáng dậy mới có một tý (goutte militaire) nước tiểu thì làm vẫn nên dùng dâng «số 13» giá 0$60 một ve. Còn **TIM LA** thì có ba thứ «số 3, 4, 5» thứ nào cũng 0$50 một ve chữa đủ ba thời kỳ, bất luận là cù đinh, thiên pháo, mào gà hoa khế, dùng thuốc bản hiệu cũng chẳng bao lâu mà hết nọc. Thuốc này uống vào cũng không hại sinh dục, không bốc lên răng, không phải kiêng nước, như những thứ có thầy ngán khinh phải.

金壽德

ĐỨC-THỌ-ĐƯỜNG

141 Route de Hue 141 (24 gian) **HANOI**

Là một nhà chuyên môn về khoa bệnh tình, có nhận chữa khoán khỏi mới lấy tiền có gửi thuốc đi các nơi theo lối lĩnh hóa giao ngân.

EXIGEZ LA MARQUE ET LA SIGNATURE

PHÒNG-TÍCH

THẦN-DƯỢC « CON CHIM »

VU-DINH-TAN

Đờn ông, Đờn bà sức yếu, khí cơm no, rượu say, vội ham tình dục hoặc ăn no đi ngủ ăn no đi tắm ngay nên thọ bịnh gọi là PHÒNG-TÍCH, không phải là Đau Dạ Dầy.

Đầy hơi, ợ hơi, ợ chua, tức ngực, chán cơm, không biết đói, ăn chậm tiêu, bụng vỗ bình bịch, thỉnh thoảng sôi bụng, đau bụng, đau nhói sau lưng, chân tay mỏi mệt bị lâu năm sắc mặt vàng, da bụng giầy.

Chỉ một liều thấy giỗ chịu hoặc khỏi ngay, không hề công phạt : 0$40.

ÂN TỨ KIM-TIỀN 1926

VŨ-ĐÌNH-TÂN

178 bis, Lach-Tray — **HAIPHONG**

Đại-lý các tỉnh Trung-Kỳ :

Huế, 49 Gia-long ; Dalat Nguyễn-Khiêm ; Nhatrang Mộng-Lương Thư-Quán ; Phanthiết Lê-Nam Hưng ; Quảng-ngãi Chế-Hoàng ; Quinhon Đông-Lập ; Soctrang Nguyễn-văn-Mạnh ; Tourane Lý-xuân-Hòa ; Vinh 59 phố Gare.

Các Tỉnh khắp ba-kỳ có đại lý

MỘT HỘP THIỆT THUỐC HƯỜN VALDA

dùng trúng lý, ngậm phải lúc

thì đủ ngăn ngừa

Khỏi đau đóe giọng, Khỏi đau phổi và đủ trừ các bịnh

NHỨNG LÀ

Sổ mũi, nghẹt mũi, phong hàng, ngoại cảm, hoặc đàm nhiệt nổi xâm, vân, vân

MÀ NHỨT LÀ PHẢI ĐÒI CHO ĐƯỢC

THIỆT THUỐC HƯỜN

- VALDA -

bán đựng trong hộp mà thôi, trên nắp hộp nhớ phải có chữ hiệu

- VALDA -

mới thiệt phải

Thiên hạ đồn không sai !

QUINHON có một tiệm may **TÂN-LẬP** Tailleur moderne

Tissu nhiều màu, vải nhiều thứ rất đẹp, dùng đủ bốn mùa, cắt khéo, may khéo, tính giá phải chăng, qui ông, qui thầy, thường may tại đó.

Nhà in Tiếng Dân

IN MAU GIÁ RẺ

BỆNH KHÁI - HUYẾT, THỔ - HUYẾT, LẠC HUYẾT với thuốc ĐÔN - GIAO BÁC BỬU HOÀN Nº 22 của nhà thuốc

Võ - Văn - Vân

THUDAUMOT

Tourane le 25 Août 1934

Monsieur VÕ-VĂN-VÂN

Y-Học-Sĩ THUDAUMOT

Kính thưa ông,

Bịnh tôi ho, một tôi khi mệt trong mình thì có thổ huyết, đã 3 năm nay tốn kém rất nhiều, và đã dùng nhiều thứ thuốc rồi mà không thuyên giảm, tôi có mua một ve thuốc ĐÔNG GIAO BÁC-BỬU HOÀN số 22 của ông nơi Đại-lý của ông là M. NGUYỄN - HỮU - PHỔ Place Hôpital Indigène Tourane, tôi dùng thử, thời thật là rất thần hiệu, cho nên chi tôi có mấy lời trân trọng này thành thật, không phải dua ai đâu, ai gặp phải cơn ngặt nghèo nên dùng thử mới biết.

Tôi uống thuốc này từ hôm 15 juillet 1934, vì tôi một mà huyết ra nhiều.

Cho nên tôi có mấy lời trân trọng như sau này, xin ông đăng lên báo cho đồng bào xa gần biết mà dùng và đền đáp ơn cứu mạng :

« Một việc đáng mừng của người NAM-VIỆT, biết bao nhiêu công nhọc trí mới thành công, thuốc VÕ-VĂN-VÂN, hiệu nghiệm rất tinh, nhờ y-học-sĩ nước nhà mới có, bịnh tôi bị thổ huyết theo lời thầy dạy, uống hoàn thứ nhứt hơi đỡ đỡ, hoàn thứ hai bịnh lại khỏe lần, hoàn thứ ba trong ngực hết băn khoăn, uống hai hoàn nữa trông người khỏe khoắn, lời cảm ơn trọn đời khắc khắc, không phải tôi dua nịnh với đời, bịnh này không phải là bịnh chơi, mấy lời bút kính, đôi lời của bái.

Mme PHẠM-THỊ PHƯƠNG

Commerçante

Femme de M. Lưu-văn-Huê

Cordonnier à **TOURANE**

CỐ CÔNG ĐÔNG KHÁCH

Ai đã dùng đến thuốc bắc của bạn hiệu mới biết là công phu tinh xảo, vì bản hiệu có những người bào chế rất tinh, lựa thuốc rất giỏi, buôn thuốc rất rành, nên các nhà mua bán lâu nay đã công nhận là một hiệu thuốc bắc có giá trị, thuốc đã tốt, giá lại hạ, chỉ có hiệu ;

Đông - Lợi - Hưng

ở đường Musée TOURANE

ĐAU DẠ DẦY

(Phòng tích)

Ăn chậm tiêu, đầy hơi, hay ợ, thỉnh thoảng lại ngâm ngầm đau bụng, đau xuyên sang lưng, tràn cả lên ngực, làm lúc nghe trong bụng ọc ạch như có nước nhiều, lâu ngày làm cho da mặt vàng, da bụng dầy, nguyên nhân tại can thận yếu, can khí hư kết, gặp lúc cơm no rượu say, hoặc bị lạnh, hay phòng dục vào, làm cho thức ăn không tiêu hóa được, làm cho nghịch khí lên, có người uống đã các thứ thuốc mà vẫn không khỏi, là vì những thứ thuốc ấy chỉ chữa ngọn cả, còn như thứ thuốc này bản hiệu đã dầy công nghiên cứu, chữa đến tận gốc bệnh, nghĩa là hòa can, tư huyết, tiêu thực, giáng khí, nên ai uống thuốc này thì dù bịnh nặng thế nào cũng khỏi hẳn. Hiện bản hiệu có nhiều thư khen rất có giá trị về thuốc này.

Mỗi gói 0$40.

TUYỆT NỌC LẬU

(Kinh niên)

Phần nhiều mắc phải bệnh này về sau hầy còn dây dưa mãi, gặp khi rượu say thức khuya, sáng dậy vẫn còn tí mủ trắng trắng như nước gạo, hay những chất lầy nhầy như tơ chuối, nước tiểu khi vàng khi đục. Nguyên vì bệnh lậu lâu ngày, nọc độc đã vào đến thận, nên khó chữa khỏi được hẳn.

Bản hiệu chuyên môn nghiên cứu nên mới chế ra được phương thuốc này, hiện đã kinh nghiệm rõ ràng, chữa mười người khỏi cả mười, mà tính thuốc rất hòa bình, không hại sinh dục, đàn bà phải uống cũng được, chỉ uống 4 ve là tuyệt nọc, mỗ ve uống làm 4 ngày, giá 1$00.

Người nào mới mắc, ra mủ ra máu, buốt tức đau đớn, uống thuốc số 19 sẽ chóng khỏi, mỗi ve 0$50, ai đã phải từ một lần trở lên phải uống thuốc số 20 mới khỏi được, cũng 0$60 một ve.

Kim - Hưng Dược - Phòng

TỔNG-ĐẠI-LÝ TRUNG-KỲ :

SINH-HUY DƯỢC-ĐIẾM, 59, Phố Ga VINH

Là nhà chuyên đại-lý cho các DƯỢC-PHÒNG lớn trong nước, trữ bán nhiều thứ thuốc gia truyền kinh nghiệm lâu năm. Cần đại-lý ở các tỉnh trong Trung-kỳ.

Một nhà kỹ nghệ...

Bản hiệu mới chế ra kiểu áo « DOCTORAT » là một thứ áo bận mùa lạnh bằng laine đủ các màu, rất thanh nhã, rất lịch sự, mà chắc rằng các Ngài chưa từng thấy ở Đông-Dương ta bao giờ. Nay AN-THÀNH bán có 3$50 một cái. Áo toàn bằng laine kiểu « LỊCH SỰ » nhà nhận cả các Bà ; có tay giá 4$50 ; không có tay 3$50 một cái.

Còn nhiều thứ áo bằng coton của con nít giá từ 0$10 trở lên ; của người lớn từ 0$90 trở lên. Giày tây toàn bằng da giá 2$50 một đôi. Giày tây tốt thượng hạng giá 4$50 một đôi. Giày kẹ mặt da tây, đế da hay đế crêpe 1$50 một đôi.

Bán buôn giá đặc biệt. Có catalogue 1934 biếu không.

Xin chú ý — Chính kiểu áo « DOCTORAT » thì làm cổ tròn thật kín sát vào cổ người mới đúng ; song theo ý muốn của phần đông quý khách làm cổ Trái tim để đeo đặng Cravate. Vậy xin Quý khách ở xa chú ý kiểu áo « DOCTORAT » bản hiệu chế ra có làm 3 thứ cổ khác nhau :

1) Cổ tròn sát cổ, cho coi ra ngoài.

2) Cổ Trái tim đeo đặng Cravate.

3) Cổ demi-rond ; thứ này cũng đeo đặng cravate rất đẹp.

Pull'over en laine sans manches «DOCTORAT» (*Dernière création AN-THÀNH 1934*)...

AN-THÀNH

Cordonnerie moderne & Tricotage mécanique

N -41 Rue de la Soie N -41 — **HANOI**

Imprimerie TIẾNG-DÂN HUẾ

Directeur gérant : HUỲNH-THÚC-KHÁNG